

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0091

Zpráva o Bývalé jugoslávské republice Makedonii za rok 2015

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2016 o zprávě o Bývalé jugoslávské republice Makedonii za rok 2015 (2015/2895(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonie na straně druhé¹,
- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 817 (1993) a 845 (1993),
- s ohledem na rozsudek Mezinárodního soudního dvora o uplatňování prozatímní dohody ze dne 13. září 1995,
- s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady, které se konalo v Soluni ve dnech 19. a 20. června 2003, týkající se vyhlídek zemí západního Balkánu na přistoupení k Unii,
- s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 16. prosince 2005 o udělení statusu kandidátské země pro členství v EU a na závěry Evropské rady z června 2008 a na závěry Rady ze dne 15. prosince 2015,
- s ohledem na dvanácté zasedání Rady stabilizace a přidružení EU–Bývalá jugoslávská republika Makedonie, které se konalo dne 20. července 2015,
- s ohledem na závěrečné prohlášení předsedy summitu věnovaného západnímu Balkánu, který se konal 27. srpna 2015 ve Vídni, a na doporučení organizací občanské společnosti pro vídeňský summit 2015,
- s ohledem na prohlášení konference na vysoké úrovni o trase přes východní Středomoří a západní Balkán, která se konala dne 8. října 2015 v Lucemburku, a na prohlášení vedoucích představitelů vydané po zasedání vedoucích představitelů věnovaném uprchlickým tokům na balkánské trase v Bruselu dne 25. října 2015,

¹ Úř. věst. L 84, 20.3.2004, s. 13.

- s ohledem na zprávu OBSE/ODIHR o analýze potřeb ze dne 27. listopadu 2015,
 - s ohledem na naléhavé priority v oblasti reform, které Komise vydala pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii v červnu 2015,
 - s ohledem na doporučení skupiny vedoucích odborníků ohledně systémových otázek právního státu týkajících se odposlechů komunikace, které vyšlo najevo na jaře 2015,
 - s ohledem na páté zasedání dialogu na vysoké úrovni o otázce přistoupení, které se konalo ve Skopje dne 18. září 2015,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. listopadu 2015 nazvané „Strategie rozšíření EU“ (COM(2015)0611) doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o Bývalé jugoslávské republice Makedonii za rok 2015“ (SWD(2015)0212),
 - s ohledem na politickou dohodu (tzv. dohodu z Pržina) dosaženou mezi čtyřmi hlavními politickými stranami ve Skopje dne 2. června a 15. července 2015,
 - s ohledem na 13. zasedání Smíšeného parlamentního výboru EU–Bývalá jugoslávská republika Makedonie (JPC), které se konalo ve dnech 3. – 4. prosince 2015 ve Skopje,
 - s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady konaného ve dnech 18. a 19. února 2016,
 - s ohledem na svá předchozí usnesení o této zemi,
 - s ohledem na práci Iva Vajgla jako stálého zpravodaje Výboru pro zahraniční věci pro tuto zemi,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že vyhlídka na členství v EU je důležitou pobídkou pro další reformy, zejména co se týče dodržování zásad právního státu, nezávislosti soudnictví a boje proti korupci, a zdrojem naděje na budoucnost plnou prosperity pro mladé generace; vzhledem k tomu, že průzkumy veřejného mínění v Bývalé jugoslávské republice Makedonii ukazují značnou podporu veřejnosti pro členství v EU;
 - B. vzhledem k tomu, že klíčovými prvky procesu rozšíření EU jsou právní stát, svoboda sdělovacích prostředků, regionální spolupráce a dobré sousedské vztahy;
 - C. vzhledem k tomu, že Bývalá jugoslávská republika Makedonie je již deset let kandidátskou zemí EU a je nadále považována za nejpokročilejší zemi, pokud jde o sladění s *acquis*;
 - D. vzhledem k tomu, že (potenciální) kandidátské země jsou posuzovány podle svých zásluh a že rychlost a kvalita nezbytných reform stanoví časový plán pro rozšíření;
 - E. vzhledem k tomu, že Komise s podporou Parlamentu několikrát vyzvala k zahájení jednání o přistoupení, přičemž zdůraznila význam jednání jako hlavního motoru procesu nezbytných reform;

- F. vzhledem k tomu, že Rada blokuje přechod k další fázi procesu přistoupení této země v důsledku nevyřešené otázky názvu s Řeckem; vzhledem k tomu, že bilaterální otázky by neměly být používány k tomu, aby bránily procesu přistoupení k EU, ale měly by být během procesu přistoupení řešeny v konstruktivním duchu co nejdříve a při zohlednění zásad a hodnot OSN a EU;
- G. vzhledem k tomu, že Komise, Rada a Parlament se shodují na tom, že zachování kladného doporučení k zahájení jednání o přistoupení této země k EU závisí na tom, zda tato země plně provede politickou dohodu z června/července 2015 a zda dosáhne významného pokroku v uplatňování naléhavých priorit v oblasti reforem; vzhledem k tomu, že plné provedení politické dohody by mohlo vytvořit prostředí s realistickou vyhlídkou na diplomatické řešení otázky názvu s Řeckem;
- H. vzhledem k tomu, že konfliktní politická mentalita, skutečnost, že se nepodařilo dosáhnout kompromisu, a neúspěšný dialog na sebe vzaly podobu politické krize, která vedla hlavní opoziční strany k bojkotu parlamentu této země a ještě více oslabil důvěru ve veřejné instituce; vzhledem k tomu, že vláda i opozice nesou sdílenou odpovědnost za zajišťování udržitelného politického dialogu a spolupráce, jež jsou zásadní pro demokratický vývoj této země, pokračování v evropském programu a společné blaho jejích občanů;
- I. vzhledem k tomu, že tato země čelí vážným výzvám spojeným s odposlechy komunikace, jež zdůraznily zásadní nedostatky a obavy; vzhledem k tomu, že nedávná politická krize prokázala, že chybí účinný systém kontroly a rovnováhy mezi makedonskými orgány a že je zapotřebí zvýšit transparentnost a odpovídání se veřejnosti, včetně vhodných mechanismů pro dohled nad hlavními službami a vnitřními strukturami;
- J. vzhledem k tomu, že plné uplatňování politické dohody vedoucími představiteli čtyř hlavních politických stran je zásadně důležité pro stabilitu celé země; vzhledem k tomu, že tato dohoda mimo jiné počítá s překonáním současného politického patu, návratem opozice do parlamentu, zavedením systematických právních reforem, posílením dobrých sousedských vztahů a rezignací současné vlády a jejího předsedy nejméně 100 dní před parlamentními volbami, zřízením úřadu zvláštního státního zástupce a svobodnými a spravedlivými předčasnými parlamentními volbami;
- K. vzhledem k tomu, že ke kritickým otázkám reformního procesu patří politický vliv ve sdělovacích prostředcích, soudnictví a státní správě, korupce a dokončení revize dohody z Ochridu;
- L. vzhledem k tomu, že se tato země potýká s dosud nevídaným přílivem uprchlíků, kteří procházejí jejím územím;
- M. vzhledem k tomu, že tato země a Řecko po více než 10 letech vzájemně obnovily dvoustranné návštěvy na úrovni ministrů zahraničních věcí;
- 1. vítá čtyřstrannou dohodu z 2. června a 15. července 2015 a její podporu ze strany komisaře pro rozšíření, tří poslanců Evropského parlamentu a mediátora EU přímo na místě; naléhavě vyzývá politické strany, aby přijaly svoji příslušnou odpovědnost vůči občanům a bezodkladně zajistily úplné, konstruktivní a včasné splnění všech svých závazků, a to udržitelným způsobem a za vzájemného jednání, včetně závazku posilovat

dobré sousedské vztahy, rovněž s cílem zachovat kladné doporučení k zahájení jednání o členství v EU; rovněž je naléhavě vyzývá, aby se konstruktivně zapojily do politického dialogu a usilovaly o obnovení důvěry veřejnosti v instituce, aby byla zachována politická stabilita a došlo k urychlení reformního programu této země s cílem zajistit jí začlenění do euroatlantických struktur a perspektivu členství v EU;

2. bere na vědomí, že řada povinností uvedených v dohodě z června/července 2015 byla splněna v dohodnutých termínech, přičemž bylo dosaženo vytyčených cílů, avšak vyjadřuje politování nad tendencí ke zpoždění u některých závazků a nad některými kroky zpět v souvislosti s naléhavými prioritami v oblasti reform; zdůrazňuje aspekty dohody poukazující na strukturální reformy a potřebu toho, aby se všechny strany trvale konstruktivně zapojily do pracovní skupiny svolané mediátorem EU v otázkách spojených s prováděním dohody, a to i během období voleb; vyzývá všechny strany, aby upřednostnily zájmy země před stranickými zájmy, a zdůrazňuje, že dohoda všech stran je nadále zásadní pro splnění všech částí dohody z června/července 2015, která by měla tuto zemi znovu nasměrovat k její euroatlantické perspektivě; vítá návrat hlavní opoziční strany SDSM do parlamentu od 1. září 2015; vítá jmenování zvláštní státní zástupkyně, jejímž úkolem je provádět nezávislá a důkladná vyšetřování, dne 15. září 2015; konstatuje, že při přijímání změn nového volebního zákoníku, zákona zřizujícího vyšetřovací výbor a zákona o vládě, jakož i zákona o složení nové státní volební komise, došlo ke zpoždění;
3. vítá skutečnost, že se předsedové hlavních politických stran v dohodě ze dne 2. června 2015 zavázali posílit dobré sousedské vztahy, neboť se jedná o zásadní podmínku pro přiblížení země Evropské unii;
4. konstatuje, že podle dohody z června/července 2015 měla nová vláda složit přísahu dne 15. ledna 2016, tj. 100 dní před dohodnutým datem pro předčasné parlamentní volby; bere na vědomí hlasování makedonského parlamentu dne 23. února 2016 o stanovení nového data předčasných parlamentních voleb na 5. června 2016; vyjadřuje však politování nad tím, že tato příležitost nebyla využita k dosažení konsensu mezi všemi stranami; připomíná, že tyto volby budou samy o sobě důležitou zkouškou pro demokratický proces v této zemi; naléhá na to, aby všechny politické strany vyvinuly úsilí o vytvoření podmínek pro důvěryhodné předčasné volby, a zdůrazňuje, že je vrcholně důležité, aby tyto volby byly svobodné a spravedlivé, plně vyhovovaly mezinárodním normám a byly v souladu s doporučeními OBSE/ODIHR;
5. zdůrazňuje, že je třeba připravit volby podle nepřísnejších mezinárodních norem, včetně zajištění svobodných a spravedlivých volebních postupů a zvýšení svobody sdělovacích prostředků; vyjadřuje znepokojení nad pomalým tempem auditů volebních listin a reformy sdělovacích prostředků; zdůrazňuje, že státní volební komise musí být plně schopna vykonávat své činnosti a že na metodice kontroly seznamu voličů by se měly shodnout všechny strany, přičemž za účelem zajištění legitimacy by měla být dojednána určitá úroveň kontrol v terénu; dále zdůrazňuje, že je důležité, aby všichni političtí aktéři respektovali výsledky voleb a aktivně se zapojili do parlamentních činností; bere na vědomí společnou odpovědnost hlavních politických sil za proces přípravy voleb; naléhavě vyzývá mezinárodní společenství, aby se zúčastnilo sledování průběhu voleb;
6. považuje za důležité zajistit i nadále podporu makedonskému pokroku směrem k členství v EU; konstatuje, že zachování kladného doporučení k zahájení jednání o přistoupení této země k EU závisí na tom, zda tato země plně provede politickou

dohodu z června/července 2015 a zda dosáhne významného pokroku v uplatňování naléhavých priorit v oblasti reforem; vyzývá Radu, aby se touto otázkou zabývala při nejbližší vhodné příležitosti po předčasných parlamentních volbách, jak uvedla Komise; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit předběžné podmínky pro demokratické a spravedlivé volby, mezi jiným přípravou spolehlivého rejstříku voličů a svobodou sdělovacích prostředků; vítá vysoký stupeň sladění s legislativním *acquis* a skutečnost, že tato země dosáhla v posledním roce určitého pokroku v 25 kapitolách *acquis* z celkových 33 kapitol;

7. považuje za důležité pro demokratický proces, aby byla zvláštní státní zástupkyni poskytnuta plná podpora, aby mohla plnit dohodnuté funkce a udržet si plnou samostatnost, a aby jí byly poskytnuty veškeré prostředky potřebné pro prošetření jakýchkoli nepravostí spojených s odposlechy; žádá, aby byly odstraněny soudní překážky, které brání v postupování důkazů zvláštní státní zástupkyni, a vyzývá k podpoře novelizace zákona, která by jí zajistila nezávislou pravomoc, pokud jde o ochranu svědků v případech, za něž zodpovídá její úřad;
8. považuje za zásadně důležité pro demokratický proces, aby byly bezodkladně provedeny naléhavé priority v oblasti systémových reforem právního státu a základních práv; vyzývá Komisi, aby podala Parlamentu a Radě zprávu o provádění politické dohody a naléhavých priorit v oblasti reforem po předčasných parlamentních volbách a aby posoudila průběh těchto voleb;
9. zdůrazňuje klíčovou úlohu makedonského parlamentu pro demokratický rozvoj této země a jako fórum pro politický dialog a zastoupení; vyzývá k tomu, aby byla zdokonalena posílena jeho zákonodárná a kontrolní funkce; vyzývá k pravidelným schůzkám a hladkému fungování příslušných parlamentních výborů zabývajících se odposlechy komunikace a bezpečností a kontrašpionáží; konstatuje, že nebyly dodrženy lhůty pro předkládání zpráv parlamentních výborů stanovené v politické dohodě; vyzývá k dokončení doporučení vyšetřovacího výboru k událostem, k nimž v tomto parlamentu došlo dne 24. prosince 2012; zdůrazňuje, že je třeba zajistit volný přístup výboru k nezbytným údajům, svědectvím a odborné pomoci a také zajistit důvěryhodnou parlamentní kontrolu práce zpravodajských služeb s nezbytným systémem brzd a protivah s ohledem na výkonnou moc;
10. je znepokojen velmi slabým vnitřním a vnějším dohledem nad zpravodajskými službami a jejich kontrolou; naléhavě vyzývá k posílení úlohy příslušných institucí v oblasti dohledu nad těmito službami a k plnému provedení doporučení skupiny vedoucích odborníků ohledně systémových otázek právního státu týkajících se odposlechů komunikace, které bylo odhaleno na jaře 2015;
11. je znepokojen tím, že makedonská státní správa je stále předmětem politického vlivu; naléhavě vyzývá vládu, aby zvýšila profesionalitu, neutralitu a nezávislost na všech úrovních a zajistila úplné uplatňování zásad odpovědnosti, transparentnosti a zásluh; vyzývá příslušné orgány, aby udržitelným způsobem a plně v souladu se zásadami transparentnosti, zásluhovosti a rovného zastoupení uplatňovaly zákon o státní službě a zákon o veřejných zaměstnancích a přijaly komplexní strategii reformy státní správy na období 2016–2020, včetně akčního plánu, a také program reformování správy veřejných financí;

12. zdůrazňuje, že má-li se zajistit účinné provádění politik a vymezení odpovědnosti, je třeba zvýšit kapacitu administrativy a tvorbu politik založenou na faktech; žádá, aby byl pro zaměstnance státní správy vyvinut speciální školicí program; naléhavě žádá Komisi, aby v této souvislosti poskytla pomoc a možnosti výměny;
13. podporuje plány vlády na zvýšení dostupnosti veřejných služeb upřednostňováním rozvoje elektronických služeb; navrhuje, aby vláda prověřila, jaké jsou možnosti navázání partnerství, a sestavila přehled stávajících osvědčených postupů; konstatuje, že elektronické služby by snížily administrativní zátěž státu, občanů i podnikatelského sektoru; dále se domnívá, že elektronické služby by zvýšily hospodářskou výkonnost země a umožnily růst transparentnosti státní správy a veřejných služeb;
14. bere na vědomí dobře fungující právní rámec a dřívější opatření týkající se reformy soudnictví, vyjadřuje nicméně hluboké politování nad případy selektivní spravedlnosti, zejména v důsledku zneužití článku 353 trestního zákoníku; znovu vyzývá politické představitele, aby prokázali vůli odpolitizovat jmenování a služební postup soudců a státních zástupců a aby zajistili profesionalizaci a nezávislost Soudní rady; zdůrazňuje, že je třeba zajistit účinné fungování, dostatečné personální zajištění a nezávislost správních soudů a posílit kapacity Akademie pro vzdělávání soudců a státních zástupců; vyzývá k vypracování nové strategie reformy soudnictví a akčního plánu na období let 2015–2020 a k vedení řádných konzultací se zúčastněnými stranami o těchto dokumentech;
15. domnívá se, že občanská společnost je dobře organizována, je však znepokojen obtížnou situací, v níž se nachází, a veřejnými útoky politiků a médií vůči organizacím občanské společnosti; vyzývá příslušné orgány, aby organizace občanské společnosti nediskriminovaly z žádného důvodu, jako je např. politická příslušnost, náboženské názory nebo etnické složení; vyjadřuje politování nad tím, že při tvorbě politik a právních předpisů není na centrální ani místní úrovni rozvíjena dostatečná spolupráce s organizacemi občanské společnosti; vyzývá příslušné orgány, aby organizace občanské společnosti vybízely k aktivnímu zapojení do sledování celého volebního procesu; naléhavě vyzývá vládu, aby uznala přidanou hodnotu nevládních organizací tím, že s nimi bude konzultovat v průběhu procesu návrhu právních předpisů a politik, rozvíjela vhodný akční plán na období 2015–2017, zřídila Radu pro spolupráci s nevládními organizacemi, umožnila nezbytný dialog a řádným a strukturovaným způsobem zařadila nevládní organizace do politického rozhodování; se znepokojením bere na vědomí násilné střety mezi demonstranty a policií během demonstrací v květnu 2015 a vyzývá vládu, aby zajistila dodržování svobody shromažďování v plném rozsahu;
16. opakuje, že orgány této země a občanská společnost by měly přijmout vhodná opatření pro dosažení historického smíření s cílem překonat rozdíly mezi různými etnickými a národnostními skupinami i v rámci nich, včetně občanů bulharské národnosti;
17. vybízí tuto zemi ke zřízení společných expertních výborů s jejími sousedy na téma historie a vzdělávání i k tomu, aby nepoužívala výukové materiály, jež by mohly obsahovat útočný jazyk vůči ostatním zemím, s cílem přispět k objektivní a na faktech založené interpretaci historie, posílení akademické spolupráce a pozitivních postojů mladých lidí vůči jejich sousedům;
18. oceňuje úsilí, které orgány dosud vynaložily na získání relevantních archivních materiálů jugoslávské tajné služby ze Srbska, a vybízí je k završení procesu, který by

představoval významný krok k vypořádání se s komunistickou minulostí a který by znamenal pokrok v procesu demokratizace a posílení veřejné odpovědnosti a institucí;

19. je nadále znepokojen rozsáhlou korupcí, zejména ve státní a místní správě, v rámci zadávání veřejných zakázek a při financování politických stran; naléhavě žádá vládu, aby bojovala proti korupci neselektivním způsobem, vytvořila důvěryhodné záznamy o prevenci a stíhání korupce na vysoké úrovni, a zajistila, že všechny donucovací orgány a orgány dohledu budou mít dostatečnou autonomii k tomu, aby své úkoly mohly vykonávat nezávisle; bere na vědomí, že v listopadu 2015 byl přijat zákon na ochranu oznamovatelů, a naléhavě příslušné orgány vyzývá, aby zajistily jeho provedení v souladu s evropskými normami; vybízí nezávislé organizace občanské společnosti a sdělovací prostředky, aby na problematiku korupce upozorňovaly a podporovaly nezávislé a nestranné vyšetřování a soudní procesy; zdůrazňuje, že je třeba posílit nezávislost policie, úřadu státního zástupce a státní komise pro předcházení korupci a navýšit počet zaměstnanců a technickou kapacitu ministerstva vnitra pro boj proti korupci; žádá intenzivnější kontrolu možných střetů zájmů a majetku patřícího zvoleným a jmenovaným úředníkům, a to prostřednictvím zřízení centrálního rejstříku těchto státních úředníků;
20. vítá posílení policie a státního zastupitelství, aby mohly účinně bojovat proti organizované trestné činnosti, a kroky, včetně regionálních a mezinárodních operací, které byly podniknuty k prevenci obchodování s lidmi a k boji proti tomuto jevu; vyslovuje uznání za spolupráci se sousedními zeměmi, členskými státy EU a Eurojustem, díky níž bylo zneškodněno několik sítí organizované trestné činnosti; nabádá k dalšímu zlepšení spolupráce mezi donucovacími orgány, rovněž s orgány v sousedních zemích, k posílení pravomocí a zdrojů soudů a úřadu pro správu zabaveného majetku; vyzývá ke zprovoznění Národního koordinačního centra pro boj proti organizovanému zločinu a k vytvoření spolehlivých záznamů o boji proti praní peněz; chválí Makedonii za účast na regionálních iniciativách boje proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi a výbušninami; naléhavě vyzývá k dalšímu posílení spolupráce v této oblasti mezi Komisí a makedonskými orgány i dalšími vládami v regionu;
21. bere na vědomí výrazný podíl na regionálním úsilí v boji proti islámskému radikalismu; nabádá, aby v úzké spolupráci s náboženskými vůdci a komunitami byly vytvořeny komplexní strategie a akční plán k prevenci a potírání radikalizace a aby se pokračovalo v úsilí o identifikaci zahraničních teroristických bojovníků a předcházení a narušení jejich činnosti; důrazně připomíná, že vláda musí stanovit obecnou proaktivní strategii pro zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku, která zohlední současnou mezinárodní hrozbu terorismu;
22. naléhá, aby bylo dotaženo do konce vyšetřování událostí v Kumanovu; vítá prohlášení politických aktérů, že události v Kumanovu by neměly být dávány do souvislosti se vztahy mezi etnickými skupinami;
23. připomíná vládě a politickým stranám jejich zodpovědnost za vytváření kultury začleňování a tolerance; znovu vyzývá ke sladění antidiskriminačních právních předpisů s *aquis*, pokud jde o diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity; konstatuje, že v nové antidiskriminační komisi je zastoupena pouze jedna žena a že její členové byli zvoleni na základě jejich politickým vazbám na vládnoucí koalici, což vrhá pochybnosti na její nestrannou a efektivní činnost; odsuzuje jakékoli násilí proti

komunitě LGBTI a znovu požaduje, aby osoby zodpovědné za tyto násilné akty byly postaveny před soud; zdůrazňuje, že je třeba bojovat proti předsudkům a diskriminaci vůči Romům, ať už se zakládají na jakýchkoli důvodech, a podpořit jejich integraci a přístup ke vzdělávacímu systému a na trh práce; vítá nový zákon o boji proti domácímu násilí, nicméně konstatuje, že tento zákon nebere v úvahu všechny formy násilí; naléhavě žádá příslušné orgány, aby obětem domácího násilí poskytovaly podpůrné služby a aby vyčlenily dostatečné prostředky na provádění strategie a akčního plánu pro rovnost žen a mužů;

24. potvrzuje, že by měl být novelizován antidiskriminační zákon tak, aby byl sladěn s *aquis*, pokud jde o všechny kategorie diskriminace uvedené v článku 19 Smlouvy o fungování Evropské unie; odsuzuje nenávislné výroky vůči diskriminovaným skupinám a vyzývá k rychlému, nestrannému a efektivnímu prošetření a trestnímu stíhání všech nenávislně motivovaných trestných činů a útoků, jejichž oběti byly vybrány z diskriminačních důvodů;
25. vítá v této souvislosti Prištinskou deklaraci, která vyzývá vlády, mezinárodní a mezivládní organizace a organizace občanské společnosti, aby v rámci své práce a snahy o prosazování a dodržování práv Romů a boje proti protiromským postojům na západním Balkáně plně uplatňovaly zásady nediskriminace a rovnosti;
26. bere na vědomí pokrok v otázce dodržování práv dětí; zdůrazňuje, že je nezbytné zvýšit a monitorovat počet dětí nastupujících do zařízení péče a vzdělávání v raném věku, zejména nejzranitelnějších dětí; podtrhuje význam lepšího začleňování postižených dětí do společnosti pomocí integrovaných služeb; zdůrazňuje, že je nezbytné shromažďovat rozptýlené a spolehlivé údaje o situaci romských dětí a že jsou potřebné legislativní změny, které by bránily ve sňatcích dětí; vyzdvihuje nutnost větší koordinace mezi odborníky, aby mohli předcházet násilí páchanému na dětech a reagovat na něj;
27. se znepokojením konstatuje, že soužití různých etnických skupin je i nadále křehké; vyzývá politické strany a organizace občanské společnosti, aby aktivně prosazovaly inkluzivní, tolerantní a národnostně a nábožensky pluralitní společnost; zdůrazňuje, že je zapotřebí aktivnější přístup k utužení vzájemného soužití a dialogu a ke stmelení různých etnických, národnostních a náboženských komunit; připomíná vládě, orgánům a čelným představitelům stran jejich závazek plně provádět ochridskou rámcovou dohodu a dokončit její přezkum, včetně politických doporučení; vyzývá Komisi, aby Parlament a Radu informovala o soužití různých etnických skupin v zemi a o provádění ochridské rámcové dohody; vyzývá k lepší koordinaci strategického decentralizačního programu na období 2015–2020 a jeho akčního plánu;
28. připomíná, že vzdělávání a kulturní osvěta mohou přispět k vytvoření tolerantního prostředí a k podpoře usmíření různých etnických skupin; připomíná doporučení, které vydal v předchozím usnesení ohledně integrovaného vzdělávání, a vyzývá vládu a příslušné místní orgány, aby zajistily otevřené, transparentní a inkluzivní provádění strategie integrovaného vzdělávání tím, že na tento proces vyčlení dostatečné finanční prostředky a do jeho přezkumu a provádění zapojí organizace občanské společnosti;
29. vyzývá příslušné orgány, aby zajistily, aby doporučení úřadu veřejného ochránce práv a dalších poradních subjektů dodržovaly všechny státní subjekty, jež musí zároveň plně respektovat právní předpisy a zásady veřejné zodpovědnosti; dále je vyzývá, aby zajistily účinné právní postihy za nedodržování požadavků a doporučení nezávislých

subjektů a rovněž změnu zákona o veřejném ochránci práv, tak aby byl plně v souladu s pařížskými zásadami definovanými OSN, jež se týkají postavení a fungování vnitrostátních orgánů příslušných pro ochranu a podporu lidských práv;

30. připomíná význam svobody a nezávislosti sdělovacích prostředků jako jedné ze základních hodnot EU a pilíře demokracie; vyjadřuje hluboké politování nad zhoršením svobody projevu a sdělovacích prostředků; v této souvislosti s politováním konstatuje, že v indexu organizace Reportéři bez hranic klesla Makedonie z 34. místa, které zaujímala v roce 2009, na 117. místo v roce 2015; je velmi znepokojen politickým tlakem, nenávistnými projevy, pokračující polarizací a vytrácení nezávislosti a plurality sdělovacích prostředků, rozšířenou praxí nezákonných odposlechů novinářů, případy násilných aktů vůči novinářům či vyhrožování, zastrašování a autocenzury, systematickým politickým vměšováním do redakční politiky, chabými profesními a etickými zásadami některých novinářů a absencí investigativního a vyváženého zpravodajství;
31. naléhá, aby byla přijata opatření na posílení svobody sdělovacích prostředků; vyzývá všechny strany, aby se dohodly na bezodkladné reformě sdělovacích prostředků, která ustaví nezávislý regulační orgán a objektivní a profesionální zpravodajství; naléhavě žádá vládu, aby na oznámení veřejného zájmu uplatňovala transparentní a objektivní kritéria a aby zajistila transparentní a nesevorné uplatňování nového zákona o elektronických komunikacích a audiovizuálních mediálních službách a posílila nezávislost a kapacitu regulačního orgánu pro sdělovací prostředky; žádá, aby členům rady regulačního orgánu pro audiovizuální služby byly svěřeny plné rozhodovací pravomoci pro jmenování nových členů této rady i zaměstnanců veřejnoprávního vysílání, kteří by měli být vybíráni nestranně a po konzultaci s asociací novinářů; vyzývá k zajištění redakční a finanční nezávislosti veřejnoprávního vysílání a také plného a rovného přístupu všech politických stran do sdělovacích prostředků; v souvislosti s nadcházejícími volbami vyzývá k zajištění rovných podmínek i pro sdělovací prostředky;
32. vítá slušnou úroveň připravenosti na budování fungující tržní ekonomiky a zjednodušení regulačního rámce, což dále zlepšilo celkovou situaci v podnikatelském prostředí; nicméně konstatuje, že slabé prosazování zásad právního státu, neúčinný soudní systém, rozšířená stínová ekonomika a korupce představují závažné překážky podnikatelské činnosti; zdůrazňuje, že důležitými úkoly nadále zůstávají další posílení právní jistoty zahraničních investorů i domácích společností, zamezení diskriminačním praktikám, posílení administrativních kapacit, regulačních orgánů a orgánů dohledu a zlepšení právních předpisů, právního státu a vymahatelnosti smluv; dále vyzývá, aby byl článek 353 trestního zákoníku o zneužití oficiálního postavení a pověření zrevidován v souladu s *acquis* EU a se zásadami tržního hospodářství; vybízí k odstranění necelních překážek obchodu; zdůrazňuje obrovský potenciál a strategickou výhodu zemědělství a cestovního ruchu pro další rozvoj země;
33. je znepokojen vysokou mírou veřejného zadlužení; vyzývá k lepší fiskální kázní a k dodržování zásady vyrovnaného rozpočtu; žádá, aby bylo zlepšeno plnění rozpočtu a posílena transparentnost;
34. vítá nárůst reálného HDP v prvním čtvrtletí roku 2015 o 3,9 %, je však znepokojen přetrvávající vysokou mírou nezaměstnanosti, která dosahuje 27,4 %, a velmi nízkou účastí na trhu práce, zejména mladých lidí a žen; připomíná, že jak poukázaly

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR), na získání zaměstnání by neměla mít vliv politická příslušnost, ani by zaměstnání nemělo být zneužíváno k zastrašování občanů během volebních kampaní; naléhá na vládu, aby zahájila konstruktivní sociální dialog, prováděla politiku boje proti dlouhodobé a strukturální nezaměstnanosti, podporovala spolupráci v oblasti hospodářské politiky, lépe sladila vzdělávání s požadavky trhu práce a vypracovala cílenou strategii pro lepší zapojení mladých lidí a žen na trh práce; vyzývá vládu, aby zvláštní pozornost věnovala zlepšení vyhlídek mladých lidí do budoucnosti;

35. je znepokojen rostoucím odlivem mozků, zejména mezi mladými lidmi; bere na vědomí náročné úkoly, před nimiž stojí státní vzdělávací systém, a zdůrazňuje, že v tomto ohledu je nutné vypracovat komplexní analýzu; doporučuje strategické plánování budoucích reforem a legislativních změn se zapojením studentských hnutí a organizací, aby byl zmírněn odliv vysoce vzdělané a odborné pracovní síly; s ohledem na údaje a analýzy agentury Eurostat a dalších mezinárodních organizací, které poukazují na silné migrační tendence zejména mezi mladými lidmi, doporučuje posoudit vnitrostátní strategii pro vytváření sítí, spolupráci a omezení odlivu vysoce vzdělaných pracovníků a odborníků na období 2013–2020 a vést záznamy a statistiky vypovídající o těchto tendencích;
36. se znepokojením bere na vědomí náročné úkoly, před nimiž stojí státní vzdělávací systém, a zdůrazňuje, že v tomto ohledu je nutné vypracovat komplexní analýzu; doporučuje, aby do strategického plánování budoucích reforem a legislativních změn byla zapojena relevantní studentská hnutí a studentské organizace, aby studenti mohli v tomto procesu plně uplatňovat své práva;
37. naléhavě vybízí makedonskou Agenturu pro mládež a sport, aby uznala úlohu a podporu Národní rady mládeže a aby zřídila stálý mechanismus spolupráce s tímto subjektem; vítá vytváření vnitrostátní strategie pro mládež na období 2016–2025 a zdůrazňuje, že je nutné na její provádění vyčlenit náležité prostředky;
38. vítá plán na zlepšení a modernizaci některých úseků železniční sítě a vyzývá makedonské orgány, aby i nadále pokračovaly ve zkvalitňování veřejné dopravy ve spolupráci se sousedními zeměmi;
39. lituje skutečnosti, že energetické cíle, zejména pokud jde o energetickou účinnost a využívání obnovitelných zdrojů, nebyly splněny, a vyzývá k urychlenému přijetí příslušných akčních plánů;
40. zdůrazňuje, že je nezbytné pokročit v otevírání vnitřního trhu s elektřinou a plně dodržovat Smlouvu o Energetickém společenství; podtrhuje nutnost přijmout národní akční plány v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů; je znepokojen alarmující úrovní znečištění ovzduší a naléhá na vládu, aby bezodkladně přijala opatření k jeho snížení, zejména v městských oblastech;
41. opakuje, že je znepokojen vysokým znečištěním ovzduší a vody v Makedonii; poukazuje na to, že je nutné vyvinout značné úsilí na poli životního prostředí, obzvláště pokud jde o kvalitu ovzduší;

42. vítá skutečnost, že potravinářský a veterinární úřad pokračuje v aktualizaci systémů pro kontrolu dovozu živých zvířat a živočišných výrobků, čímž došlo ke zlepšení kontrol identifikace, registrace a přesunů zvířat; vítá přijetí dalších právních předpisů týkajících se neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu a zootechnických otázek, a také nových právních předpisů o dobrých životních podmínkách zvířat;
43. zůstává znepokojen nedostatečnou kapacitou plánovat a čerpat prostředky z nástroje předvstupní pomoci; naléhavě žádá vládu, aby posílila správní a finanční kapacity potřebné k řádnému a včasnému získávání a čerpání prostředků EU; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala projekty financované EU, má-li se zabránit zneužití evropských veřejných prostředků k politickým a jiným nevhodným účelům;
44. konstatuje, že tato země čelí bezprecedentnímu migračnímu toku, vezmeme-li v úvahu, že v roce 2015 přešlo přes její území více než 500 000 osob; uznává, že při zvládnutí obrovského přívalu migrantů a uprchlíků a při přijímání opatření účinné správy hranic jednala jako odpovědný partner; je si vědom rostoucího napětí na hranicích s Řeckem a vyzývá orgány, aby v otázkách migrace pokračovaly ve spolupráci a koordinaci s EU; v zájmu boje proti nezákonné migraci a obchodování s lidmi vybízí k posílení opatření správy hranic; bere na vědomí hospodářskou zátěž spojenou s přílivem migrantů; vyzývá Komisi, aby zvýšila podporu kapacit této země pro správu hranic a umožnila jí přístup k příslušným nástrojům a programům EU; vyzývá příslušné orgány, aby se zdržely jakýchkoli kroků, včetně použití násilí a síly, které by mohly uprchlíky a migranty diskriminovat nebo ohrozit jejich životy; konstatuje, že veškerá související opatření by měla být v souladu s hodnotami a zásadami EU a měla by respektovat důstojnost lidských bytostí a lidského života; vybízí příslušné orgány, aby s pomocí EU zlepšily zařízení pro přijímání a ubytování uprchlíků, posílily regionální koordinaci, výměnu informací a účinnou správu hranic, rozšířily kapacity donucovacích orgánů a bojovaly proti obchodování s lidmi; naléhavě vyzývá tuto zemi, aby vynaložila veškeré úsilí na to, aby zajistila zařízení pro uprchlíky a migranty, zachovala lidské podmínky, upustila od násilného navracení a zaručila přísné dodržování svých vnitrostátních zákonů a mezinárodních právních předpisů týkajících se uprchlíků a azylu; konstatuje, že celkový počet neodůvodněných žádostí o azyl předložených v členských zemích schengenského prostoru klesl; připomíná, že je třeba věnovat zvláštní pozornost citlivé situaci, v níž se nacházejí děti a nezletilé osoby bez doprovodu cestující napříč touto zemí jako uprchlíci a migranti, a že by jim měly být poskytnuty základní služby a zajištěn přístup k sociálním pracovníkům, kteří jim mohou poskytnout náležitou ochranu;
45. domnívá se, že jednání s EU může pouze pozitivně ovlivnit úsilí o vyřešení dvoustranných sporů a současně dát impuls k tolik potřebným reformám, zejména pokud jde o dodržování zásad právního státu, nezávislost soudnictví, boj proti korupci a podporu soužití etnik, a taktéž může zachovat důvěryhodnost politiky rozšiřování EU;
46. vítá dohodu s Řeckem o jedenácti opatřeních na budování důvěry, zejména v oblastech, jako je vzdělávání, kultura, energetika a vnitřní věci; konstatuje, že spolupráce je nejlepším nástrojem k budování důvěry; vítá konzultace na vysoké úrovni, které ministři zahraničních věcí obou zemí vedli v hlavních městech, a rovněž vytvoření společné pracovní skupiny, jejímž účelem je dohlížet na provádění opatření; vyzývá obě strany, aby v zájmu posílení dvoustranné spolupráce a upevnění vzájemné důvěry navázaly na výsledky těchto setkání a pokračovaly na vysoké úrovni v konstruktivní diskusi, mimo jiné o provádění opatření na budování důvěry; nabádá obě vlády, aby této

příležitosti využily a podnikly konkrétní kroky k dalšímu zlepšení vzájemné důvěry, a to i ve sporu o název; vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku a Komisi, aby podpořily ducha spolupráce a vytvořily nové iniciativy na překonání zbývajících neshod v souladu s rozhodnutím Mezinárodního soudního dvora ze dne 5. prosince 2011, aby ve spolupráci s oběma zeměmi a se zvláštním zástupcem OSN našly vzájemně přijatelné řešení sporu o název a aby o tom podaly zprávu Parlamentu;

47. zdůrazňuje význam regionální spolupráce a věří, že je zásadním prvkem v procesu přistoupení k EU, který tomuto regionu přinese stabilitu a prosperitu; vítá konstruktivní úlohu Makedonie v rámci regionální a mezinárodní spolupráce a její ochotu účastnit se návštěv sousedních zemí na vysoké úrovni, které posilují regionální spolupráci; konstatuje, že otevřené otázky s Bulharskem zůstaly nevyřešeny, a znovu zdůrazňuje, že je důležité dovést do úspěšného konce jednání o smlouvě o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci; opakuje, že je znepokojen používáním historických argumentů v současné debatě se sousedy, a vítá každé úsilí o společné oslavy sdílených dějinných událostí se sousedními členskými státy EU; zastává názor, že by to přispělo k lepšímu pochopení dějin a upevnění sousedských vztahů;
48. vítá, že se země aktivně zapojila do agendy 6 týkající se propojení západního Balkánu tím, že podpořila dohodu o hlavní regionální dopravní síti a další závazky, které byly přijaty v rámci tzv. berlínského procesu; vyzývá příslušné orgány, aby urychleně provedly tzv. měkká opatření, jež byla dohodnuta na vídeňském summitu o západním Balkánu v roce 2015 (např. zjednodušení/sladění postupů pro překračování hranic, reformy železnic, informační systémy), a to ještě před dalším summitem o západním Balkánu, který se bude konat v roce 2016 ve Francii;
49. vyzývá vládu, aby zlepšila celkový soulad se zahraniční politikou EU, neboť míra souladu (68 %) je i nadále nízká; vyzývá vládu, aby splnila požadavky společných postojů EU k integritě Římského statutu;
50. vyzývá Komisi a Radu, aby Makedonii zahrnuly do makroregionálních strategií EU pro spolupráci v jihovýchodní Evropě; blahopřeje k úspěšnému završení makedonského předsednictví Středoevropské iniciativy;
51. domnívá se, že členství Makedonie v NATO by mohlo přispět k posílení bezpečnosti a politické stability v jihovýchodní Evropě; doufá v brzké zahájení rozhovorů o přistoupení; připomíná však, že procesy přistoupení k EU a k NATO probíhají nezávisle na sobě;
52. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a také vládě a parlamentu dotčené země.